

Galerie Slováckého muzea představí špičky slovenské abstraktní malby

Tvorba čtyř významných slovenských umělců – Alojze Klima (1922–2000), Tamary Klimové (1922–2004), Vojtecha Kolenčíka (*1955), Tamary Kolenčíkové (*1955) – se představí v Galerii Slováckého muzea. Kromě kvality a vyhraněného malířského přednesu je pojí také rodinná pouta. Slovenská abstraktní scéna se otevírá návštěvníkům ve čtvrtek 13. července v 17 hodin. Výtvarný přednes této čtveřice nesoucí název *Alojz a Tamara Klimovi & Vojtech a Tamara Kolenčíkovi* mohou návštěvníci spatřit do neděle 1. října letošního roku.

Alojz Klimó patřil od 60. let minulého století k nejprogresivnějším slovenským umělcům. Jeho specifický malířský rukopis formoval zájem o geometrickou abstrakci a malbu. Náměty pro svou tvorbu čerpal převážně v městské krajině. Na dřevěných deskách, plátnech obrazů i linorytech se objevují motivy křižovatek, ulic a střech domů. Obrazová plocha je často rozdělena do jednotlivých polí orámovaných výraznou černou linkou. Předobrazem pro toto dělení jsou do určité míry práce Pieta Mondriana. Každý segment /pole/ je nositelem určité barvy. Obvykle Alojz Klimó používal škálu čistých, výrazných odstínů. Segmenty jsou dále obohaceny soustavou rázítkových rastrů a mřížek (obdobná rázítka užíval např. Roy Lichtenstein). Častým tematickým motivem jsou otisky kružnic a čtverců specificky a s rozmyslem rozmístěné v ploše polí. Zajímavým principem, který Alojz Klimó rád využíval, je princip symetrie skladby kolem vertikální osy. Takto utvářená díla evokují okenní tabule či stránky knihy. Repetitivnost, symetrické dělení obrazové plochy a jednoduché geometrické znaky zcela zřetelně odkazují k promyšlené koncepci. Spontánní práce s barvou a nepřítomnost dogmatického řádu posouvají jednotlivá díla Alojze Klima k individuální, osobní a velmi citlivé výpovědi. Pro československý pavilon na Expu 1970 v Ósace vytvořil rozměrný variabil Barevné přeměny.

Také **Tamara Klimová**, členka Klubu konkréťistů a zakladatelka Skupiny 4, patří k významným představitelům slovenské geometrické abstrakce. Autorka většinou redukovala obrazovou plochu na základní vztah linií a ploch, které vymezují prostor. K základním lineárním modulům připojila barvu jako výrazový element. Používala zejména základní barevnou stupnici – bílou, modrou, červenou, žlutou a černou a odstíny hnědé, nevyhýbala se ani pŕltónům a míchání barev – oproti škále základní, která je pro většinu konkréťistů závazná, což hovoří o touze obohatit *Skupinový program* o osobní senzuální zkušenost. Malířku a grafičku také zaujaly možnosti vytváření krystalických kompozic v obrazové ploše, někdy připomínající vnitřní prostory utopických architektur. Transparentními, hladce nanášenými barevnými plochami zářivých tónů vyjádřila zároveň lomy světla, kterými násobila zrcadlení a jejich průniky. Repetitivní systém základního modulu, který Tamara Klimová používala, linie, pásy, čtverce a obdélníky, vychází z nekonečné možnosti jeho opakování. Tvoří tak otevřený systém, který přesahuje konvenční významové hranice obrazu.

Tamara Kolenčíková potvrzuje rčení o jablku, které nepadá daleko od stromu, protože nezanedbatelný vliv v jejím uměleckém směřování představovala také tvůrčí atmosféra domova a práce jejích rodičů – malířů Alojze a Tamary Klimových. Na výtvarné scéně se pohybuje od osmdesátých let minulého století. Neustále se opakujícím tématem v jejím výtvarném projevu je proces proměny. Vznikají tak živé celky skládající se z množství navzájem propojených a komunikujících barevných živých tvarů a barev. Rozehrává naši představivost, která dotváří konečnou podobu díla v mysli diváka. Tamara Kolenčíková se ve své tvorbě věnuje zejména kombinované malbě, kresbě a serigrafii, jako i dalším technikám. Inspiraci čerpá v přírodě, v jejích zákonitostech a proměnách, stejně jako i v životě samém. Díla se vyznačují silným vizuálním a emočním působením především prostřednictvím barvy. Její práce, stejně jako práce rodičů a manžela Vojtěcha, jsou zastoupené ve veřejných sbírkách včetně Slovenské národní galerie a v mnohých soukromých sbírkách doma i v zahraničí.

Vojtech Kolenčík usiluje o postihnutí citových rozpoložení a psychických stavů člověka. Soustředí se na problém barvy, která se stala základem jeho výtvarného vyjádření. Jeho rané práce byly ovlivněny tvorbou Paula Klee a některých tendencí tzv. podunajské školy. V tvůrčím procesu rád využívá jistý druh náhody, automatizmu a akčních postupů. Rovněž využívá i prvky geometrické pravidelnosti linie, kreslené někdy podle připravených šablon. Barva se v jeho tvorbě osamostatňuje, jako by chtěla žít vlastním životem. Vnímá barvu jako živel, kterému podřazuje svojí vnitřní energii. Plasticitu a vibraci povrchu dociluje vysypávaným pískem, hrubými barevnými vrstvami, které kompozičně artikuluje do plastických reliéfních struktur. Reflexní světelný efekt kameninové drtě zvýrazňuje iracionálnost zobrazovaného barevného světa. Otevírá pocitové vrstvy, magickými barvami proniká do dalších dimenzí a současně naznačuje, že někdy je rozdíl mezi „tady“ a „tam“ jen pomyslný. Je to komunikace o smyslu bytí bez konkrétních odkazů na okolní svět, která hledá oporu v nehmotném, co umělec tuší, že se za ním skrývá.

Bližší informace:

PhDr. Milada Frolcová, historička umění

mobil: +420 774 124 015

e-mail: milada.frolcova@slovackemuzeum.cz

www.slovackemuzeum.cz, www.facebook.com/slovackemuzeum